

Nr 14.

Av herr Svensson, Isak, om anslag till lindring av fraktkostnader vid transport å järnväg av kalk m. m. för jordbrukets behov.

Av statsverkspropositionens nionde huvudtitel finner man, att anslaget till lindring i fraktkostnaderna för jordbrukskalk helt och hållet indragits. Kungl. lantbruksstyrelsen har förklarat sig finna anslaget för ifrågavarande ändamål erforderligt även för år 1923 samt hemställt, att för första halvåret måtte anvisas 900,000 kronor, och kungl. järnvägsstyrelsen har i utlåtande biträtt denna hemställan.

Jag delar tillfullo lantbruksstyrelsens uppfattning. Tänker man sig att i möjligaste mån kunna uppehålla brödsädes- och mjölkproduktionen, är det av synnerligen vikt att tillföra jorden sådana beståndsdelar, vilka framalstra högsta möjliga avkastning. Ett sådant medel är kalken. Indrages nu anslaget helt och hållet, så torde kanhända följderna bli så, att den jordbrukande befolkningen i dessa för dess näring tryckta förhållanden — vilka väl fortfarande komma att råda även under nästkommande år — ej orkar med att anskaffa den erforderliga kalkmängden, med påföljd att minskning i produktionen uppstår. Jordbruket försättes i mindre tillfredsställande skick, och i följd därav åsamkas landet nationalekonomisk förlust.

Kalken är jordbruket till ofantlig stor nytta, och det hämmande av dess användning, som nödvändigtvis uppstår genom den prisförhöjning anslagets borttagande medför, måste åstadkomma svåra följder för jordbruket särskilt i de trakter, vilka äro från kalkbruken mest avlägsna.

För min del anser jag, att det är ett mycket hårt slag för jordbrukarna, att under dessa tryckta tider anslaget till den för dem så väl behövliga fraktlindringen

helt och hållet indrages, och jag är av den bestämda meningen, att anslaget fortfarande bör utgå efter samma grunder som förut.

Nu då det råder arbetslöshet, torde det ej vara på sin plats att även vid kalkbruken minska på arbetstillfällena. Där den osläckta kalken nu ligger i berget, kan den naturligtvis ej göra någon nytta. Först genom bearbetningen får den gödningsförmågan. Många arbetare komma således att gå miste om den för dem behövlige arbetsförtjänsten och jordbruket dessutom fråndragas ett för växtligheten väl behövt näringsmedel.

Visserligen blir här fråga om ett anslag, som ej är i budgeten upptaget, men med god vilja läser det ej vara omöjligt att pruta på något annat anslag, så att lantbruket även kan bli tillgodosett.

På grund av vad jag här ovan i korthet anfört, får jag hemställa,

att riksdagen må till lindring av fraktkostnaderna vid transport å järnväg av kalk, kalkstensmjöl och mägerl för jordbrukets behov å extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 anvisa ett förslagsanslag av 900,000 kronor.

Stockholm den 16 januari 1922.

Isak Svensson.